

Podstawa prawna

Przepisy o zgromadzeniach publicznych zawarte są w ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. - **Prawo o zgromadzeniach**

Co to są zgromadzenia

Art. 3. ust. 1 ustawy - Prawo o zgromadzeniach

„Zgromadzeniem jest zgrupowanie osób na otwartej przestrzeni dostępnej dla nieokreślonych imiennie osób w określonym miejscu w celu odbycia wspólnych obrad lub w celu wspólnego wyrażenia stanowiska w sprawach publicznych”.

Ustawa przewiduje następujące rodzaje zgromadzeń:

- zgromadzenie zwykłe;
- zgromadzenie uproszczone;
- zgromadzenie cykliczne;
- zgromadzenie spontaniczne.

Rodzaj zgromadzenia ma wpływ przede wszystkim na kształt procedury zawiadomienia właściwego urzędu o organizacji zgromadzenia.

ZGROMADZENIA ZWYKŁE

Zgodnie z art. 7 i 9 oraz art. 10 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1389) organizator zgromadzenia zawiadamia gminne (miejskie) centrum zarządzania kryzysowego o zamiarze zorganizowania zgromadzenia pisemnie, za pomocą faksu, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344) nie wcześniej niż na 30 dni i nie później niż na 6 dni przed planowaną datą zgromadzenia

W zawiadomieniu o zamiarze zorganizowania zgromadzenia organizator zgromadzenia podaje:

- 1) imię i nazwisko organizatora zgromadzenia, jego numer PESEL albo rodzaj i numer dokumentu tożsamości w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL, adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej i numer telefonu umożliwiające kontakt z nim, a w przypadku gdy organizatorem zgromadzenia jest osoba prawna lub inna organizacja – jej nazwę i adres siedziby oraz imię i nazwisko osoby wnoszącej zawiadomienie w imieniu organizatora zgromadzenia, jej numer PESEL albo rodzaj i numer dokumentu tożsamości w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL, adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej i numer telefonu umożliwiające kontakt z tą osobą;

- 2) imię i nazwisko przewodniczącego zgromadzenia, jego numer PESEL albo rodzaj i numer dokumentu tożsamości w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL, adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej i numer telefonu umożliwiające kontakt z nim;
- 3) cel zgromadzenia, w tym wskazanie spraw publicznych, których ma dotyczyć zgromadzenie;
- 4) datę, godzinę i miejsce rozpoczęcia zgromadzenia, przewidywany czas trwania, przewidywaną liczbę uczestników oraz ewentualną trasę przejścia ze wskazaniem miejsca zakończenia zgromadzenia;
- 5) informację o środkach służących zapewnieniu pokojowego przebiegu zgromadzenia, o ile organizator zgromadzenia je zaplanował.

ZGROMADZENIA UPROSZCZONE

Zgromadzenie może być zorganizowane w trybie uproszczonym, jeśli w ocenie organizatora nie będzie ono powodować utrudnień w ruchu drogowym, a w szczególności powodować zmiany w jego organizacji.

Organizacja zgromadzenia uproszczonego wymaga uprzedniego zgłoszenia właściwemu organowi. Postępowanie w tej sprawie jest w zasadzie zbliżone do notyfikacji zgromadzenia zwykłego, z następującymi zmianami:

- właściwy organ: zawiadomienie o organizacji zgromadzenia uproszczonego składa się do właściwego gminnego (miejskiego) centrum zarządzania kryzysowego, a w przypadku gdy w danej gminie nie zostało ono utworzone – wojewódzkiego centrum zarządzania kryzysowego;
- termin: nie wcześniej niż na 30 dni i nie później niż na 2 dni przed planowaną datą zgromadzenia;
- brak wskazania przewodniczącego: w zgłoszeniu nie wskazuje się przewodniczącego, gdyż zgromadzenie uproszczone kierowane jest przez organizatora.

Organizator zgromadzenia zawiadamia o zamiarze zorganizowania zgromadzenia Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego nie wcześniej niż na 30 dni i nie później niż na 2 dni przed planowaną datą zgromadzenia, podając:

- 1) imię i nazwisko organizatora zgromadzenia, jego numer PESEL albo rodzaj i numer dokumentu tożsamości w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL, adres poczty elektronicznej i numer telefonu umożliwiające kontakt z nim;
- 2) datę, godzinę i miejsce rozpoczęcia zgromadzenia, przewidywany czas trwania, przewidywaną liczbę uczestników oraz ewentualną trasę przejścia ze wskazaniem miejsca zakończenia zgromadzenia;
- 3) ewentualne zagrożenia, które w jego ocenie mogą pojawić się w trakcie zgromadzenia.

ZGROMADZENIA CYKLICZNE

Aby zgromadzenie mogło zostać uznane za cykliczne wymagane jest spełnienie następujących warunków:

- ✓ częstotliwość organizacji: zgromadzenia muszą być organizowane co najmniej 4 razy w roku według opracowanego terminarza lub co najmniej raz w roku w dniach świąt państwowych i narodowych;
- ✓ tożsamość organizatora i miejsca: muszą być organizowane przez tego samego organizatora w tym samym miejscu (jeśli zgromadzenie jest stacjonarne) lub na tej samej trasie (jeśli w grę wchodzi marsz);
- ✓ organizowanie podobnych zgromadzeń w przeszłości oraz ich szczególny cel: zgromadzenia tego rodzaju muszą mieć odpowiednio długą historię – powinny odbywać się w ciągu ostatnich 3 lat, choćby nawet nie w formie zgromadzeń, i mieć na celu w szczególności uczczenie doniosłych i istotnych dla historii Rzeczypospolitej Polskiej wydarzeń.

Do cyklicznego organizowania zgromadzeń niezbędna jest zgoda wojewody wydawana w formie decyzji administracyjnej. Wniosek w tej sprawie składa organizator najpóźniej na 7 dni przed planowaną datą pierwszego z cyklu zgromadzeń.

We wniosku należy przedstawić: cel zgromadzeń, ich liczbę, terminy.

ZGROMADZENIA SPONTANICZNE

Aby zgromadzenie mogło zostać uznane za spontaniczne muszą zostać spełnione następujące warunki:

- związek zgromadzenia z wydarzeniem związanym ze sferą publiczną;
- nagły i niemożliwy do wcześniejszego przewidzenia charakter ww. wydarzenia;
- odbycie zgromadzenia w innym terminie byłoby niecelowe lub mało istotne z punktu widzenia debaty publicznej. Cechy te odróżniają zgromadzenie od zbiegowiska, które, choć również spontaniczne, ma jednak charakter przypadkowy.